

**BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE**
Utviklingsavdelingen

Vår saksbehandler
Lars Groseth, tlf 32808593

Vår dato
16.01.2004

Deres dato

Vår referanse
03/02834-5
714.

Deres referanse

Riksantikvaren

Postboks 8196-Dep
0034 OSLO

ARKIV

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER Universitetet i Oslo		
Saksb. L60	23 JAN. 2004	Kopi
Ark:	0604-5	
Saksnr. 04/834	Dok.nr.: 1	

Bjørkebakken Barnehage - del av gbnr 5/1 - Kongsberg kommune - søknad om dispensasjon etter kulturminneloven §8, 4. ledd - 1 kokegrop

Fylkeskommunen viser til vedlagte rapport etter utvidet registrering, og ber Riksantikvaren fatte det nødvendige vedtak i forhold til dispensasjon etter kulturminneloven §8, 4.

Det framgår av rapporten at det dreier seg om en kokegrop som ble funnet ved sjakting i planområdet. Tiltakshaver er Barnebygg AS, Postboks 353, 4291 Kopervik.

Med hilsen

Åse Klundellen
Åse Klundellen e f
fylkeskultursjef

Lars Groseth
Lars Groseth
arkeolog

Vedlegg:

1 Rapport

Kopi med vedlegg til:

Universitetet i Oslo UKM Pb 6762 St. Olavs plass, 0164 OSLO

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

RAPPORT FRA KULTURMINNEREGISTRERING /
UTVIDET REGISTRERING

Fylke	Buskerud
Kommune	Kongsberg
Gnr/Bnr, Navn	5/1, Myra (Ødegården)
Saksnr	03/2834-1
Gjelder	Arkeologisk undersøkelse i forbindelse med varsel om oppstart av reguleringsarbeid, Bjørkebakken barnehage
Kartreferanse	1813 IV Holmestrand (M 711 kart) CG 035-5-2
Utført dato	12.12.2003
Utført av	Lars Groseth, Buskerud fylkeskommune, Utviklingsavdelingen
Vedlegg	Utsnitt av M 711 kart Utsnitt av ØK kart Situasjonsplan 1:1000

Formål og bakgrunn for undersøkelsen

I forbindelse med oppstart av reguleringsarbeid for Bjørkebakken barnehage på del av gnr. 5 bnr. 1 ble det foretatt arkeologisk registrering av det aktuelle området. Formålet med registreringen var å påvise automatisk fredede kulturminner og eventuelt avgrense utbredelsen av disse.

Tidsbruk og bemanning

Både registrering og utgraving ble foretatt av Lars Groseth. Gravemaskinen som var anskaffet hadde smal graveskuffe med tenner. Starten på arbeidet ble forsinket med 1 time i påvente av ny, bred pynteskuffe som ble tilkjørt fra Kongsberg.

Til registreringen/utgravningen ble det brukt 8 timer. I tillegg er det brukt 2 timer til etterarbeid. Dette utgjør til sammen 10 timer.

Andre kulturminner eller kulturhistorie fra stedet

Det er ikke foretatt systematiske arkeologiske registreringer i nærheten av planområdet. Det er derimot på gbnr. 5/3 og like ved Hvitvingfoss skole funnet og innlevert til Oldsaksamlingen i 1969 en våpenøks av jern som antagelig stammer fra 1500-tallet (C34741).

I "Sandsværs historie" bind II, står det at, gbnr. 5/1 heter Ødegården, men kalles også Myra. Tuft-Øde skal ha vært en prestegård i middelalderen. På dennes eiendom sto det inntil 1879 en stavkirke, og den skal ha stått omtrent på samme sted som dagens Tuft kirke ligger (nord for planområdet). Portalen til stavkirken finnes hos Oldsaksamlingen, Oslo.

Det er uklart for undertegnede om herværende gbnr. 5/1 Myra, er det samme stedet som gården Tuft-Øde lå.

Inntil Lågen ved tidligere Hvitvingfoss Bruk, ligger det helleristninger av bronsealdertype.

Topografiske forhold

Området består av tidligere dyrket mark som synes å ha ligget brakk det siste året. Det ligger rett N og NØ for bygningene på Myra, 5/1. Umiddelbart NV, N og NØ for planområdet stiger terrenget kraftig, mens det i V, Ø og S heller mot S og SV. Selve planområdet er relativt flatt, ligger på ca 75 meter over havet, og ved et havnivå på denne koten ville området være del av en odde som peker mot SV.

Metode

Til registreringen ble det benyttet gravemaskin som på utvalgte steder gravde søkesjakter i pløyselaget.

Sjakter

Det ble lagt til sammen 5 sjakter i området, og hvor det i enkelte partier var frost ned til 10 cm under overflaten.

Sjaktene hadde en bredde på ca. 3 m og i varierende lengde (se kartvedlegg). Pløyselaget i de tre vestligste sjaktene var på 30-40 cm tykkelse og besto av fin, sandblandet og steinfri jord. Grunnen besto her av gul/grågul fin sand. Sjakt nr. 3 fra V ligger på en liten høydeygg som går NØ-SV på flaten.

I de to sjaktene mot øst var pløyselaget fra 20-40 cm og besto av mørkbrun og til dels leirblandet humus. Grunnen var her vekslende fra partier med gul sand til fuktig torvjord og til grå leire. Det luktet til dels "råttent" og fuktig ved sjaktingen her.

Det kan synes som om den østlige delen av planområdet har vært myrlendt, og at det her er samsvar mellom gårdsnavnet Myra og kvartærgeologien.

Registreringer/observasjoner

Ved sjaktingen ble det i den vestligste sjakten, og omtrent midt i dennes lengderetning, observert en sirkulær konsentrasjon av kull og skjørbrent stein. Strukturen ble tolket som en kokegrop. Kokegropen hadde en oval form og målte 0,8 x 0,7 m.

Sjakten ble her utvidet mot sør, men det ble ikke funnet flere strukturer. Det ble heller ikke funnet strukturer i de andre sjaktene.

Utgraving

Kokegropen ble umiddelbart utgravd av Buskerud fylkeskommune.

Kokegropen ble snittet og den ene halvparten gravd ut. Profilen ved profilsnittet tydet på at dybden på kokegropa var ca 12 cm under overflaten av det avdekkete området. Ved videre utgravning av den nordre profilen ble det derimot klart at den var adskillig dypere. På det dypeste var kokegropen 40 cm. Det er en mulighet for at det dreier seg om to kokegroper eller to bruksfaser. Den dypeste delen av kokegropen kan være eldre enn den delen som framkom i profilen. C14- datering av begge kullprøvene vil kunne gi en pekepinn på dette da kullprøve 1 er fra profilen og kullprøve 2 fra den dypeste delen av kokegropa.

Pløyelaget var ca 40 cm, slik at kokegropens totale dybde var opprinnelig på minst 80 cm. Det var til dels mye skjærbrent stein i gropa, og hvor mange var helt oppsmuldret. Det var også mye kullbiter langs gropas ytterkant i hele dybden.

Dokumentasjon

Dokumentasjonen av kokegropen består av plan- og profiltegning, samt foto. Profiltegningen er mangelfull, da det som nevnt viste seg ved utgravning av nordre halvdel at gropa var dypere enn antatt.

Kokegropa er målt inn med GPS UTM32-koordinater: 557052/6594943, avvik inntil 7 meter.

Foto

Bilde nr.	Motiv	Tatt mot	Tatt av
1	Kokegrop i sjakten	SØ	LG
2	Kokegrop i plan	Ovenfra	LG
3	Kokegrop i plan	Ovenfra	LG
4	Profil av kokegrop	N	LG
5	Sjaktene	NV	LG
6	Sjaktene	S	LG
7	S-ligste sjakt	V	LG

Tegning

1 plantegning målestokk 1:20

1 profiltegning målestokk 1:20

Prøver

Det har blitt tatt vare på 2 kullprøver, og begge er sendt til datering.

Kullprøve 1 er tatt ut under stein nær overflaten, ca. 6-12 cm under overflaten.

Kullprøve 2 er tatt fra gropas dypeste punkt, ca 40 cm under overflaten.

Oppsummering

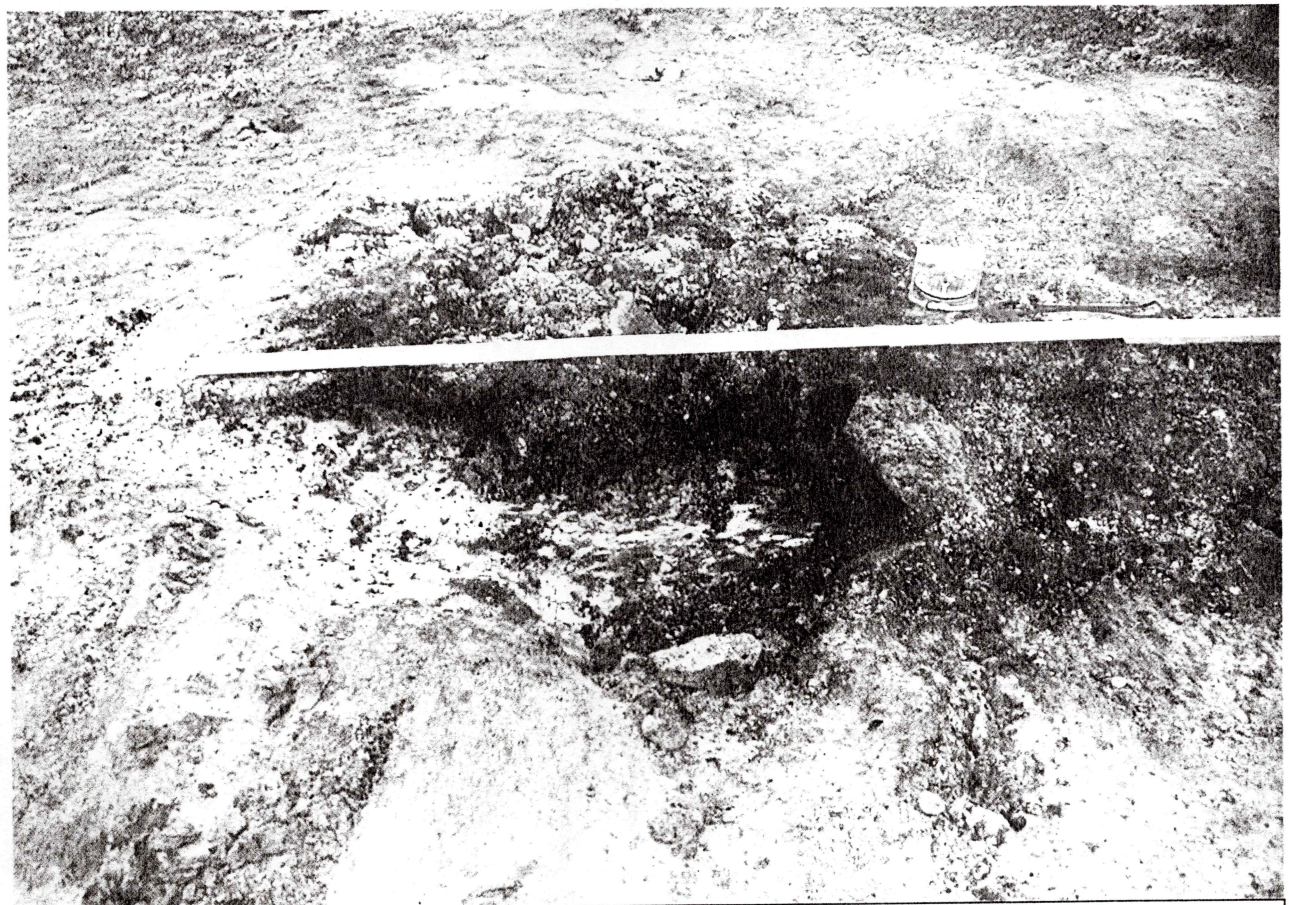
Det ble lagt 5 sjakter i planområdet, og det ble funnet ett automatisk fredet kulturminne, en kokegrop. Denne ble umiddelbart dokumentert og utgravd, og det ble tatt ut 2 kullprøver for C14-datering.

Drammen 15.12.03

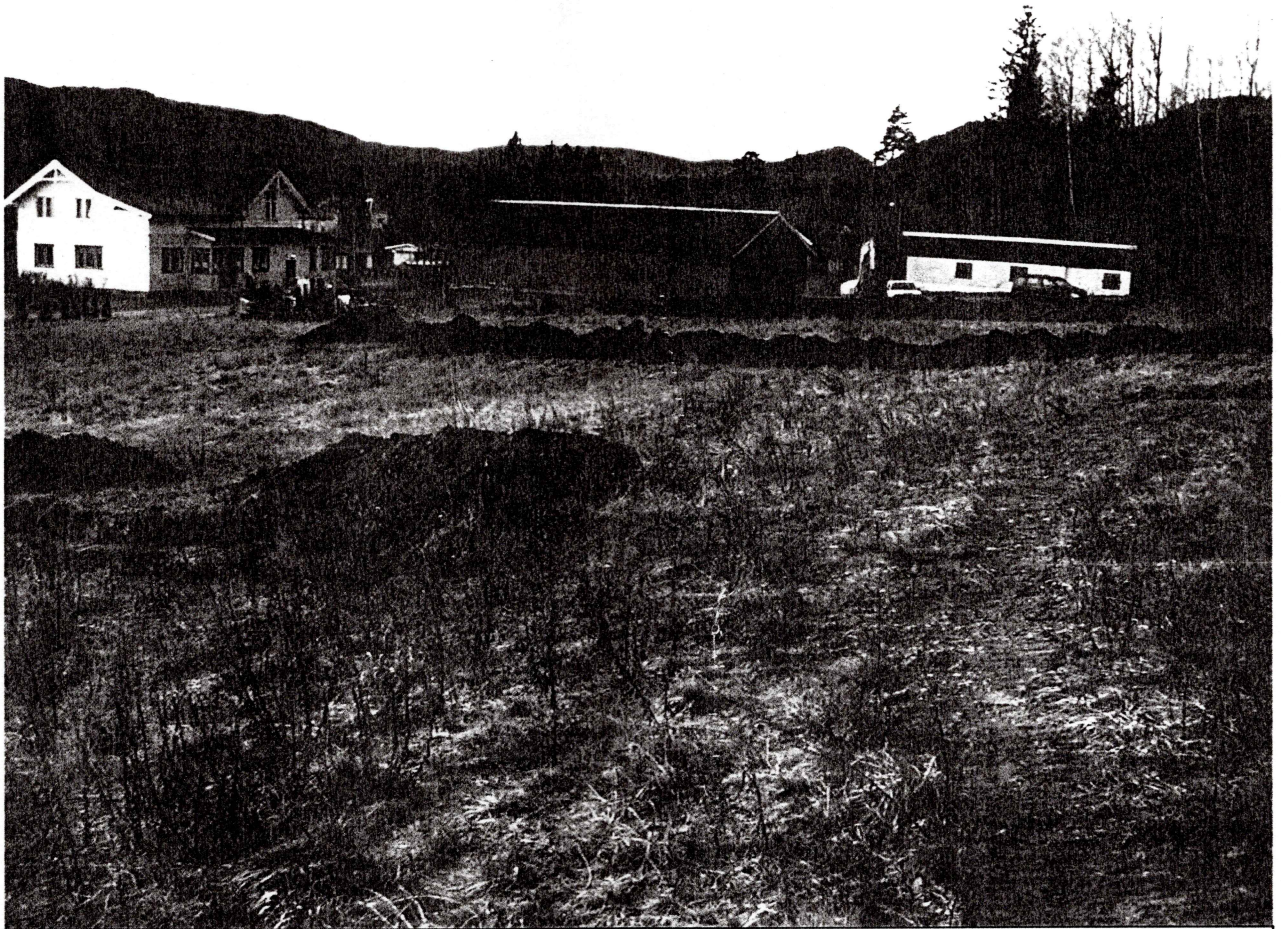
Lars Groseth

Bilde1.

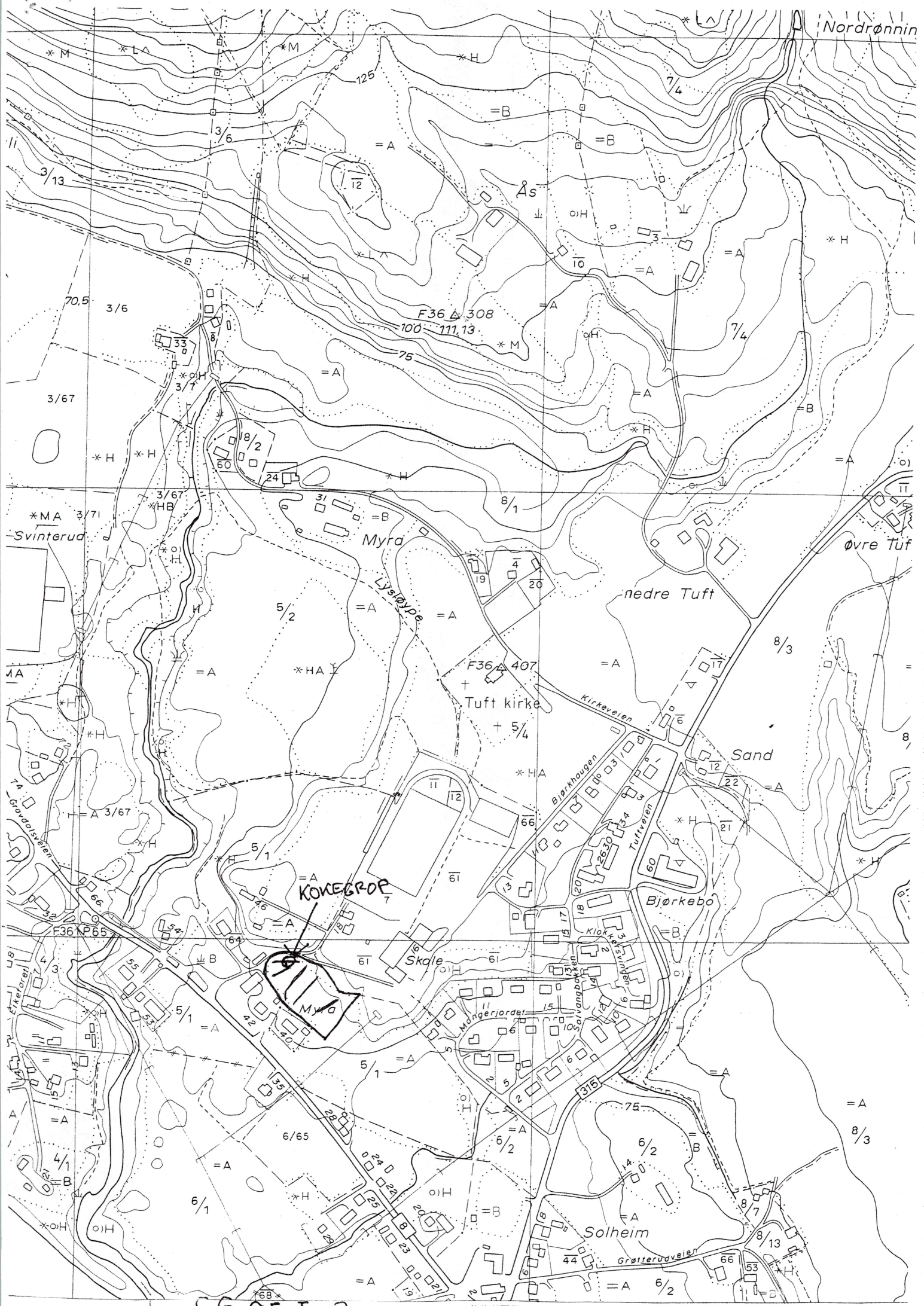

Bilde 4.

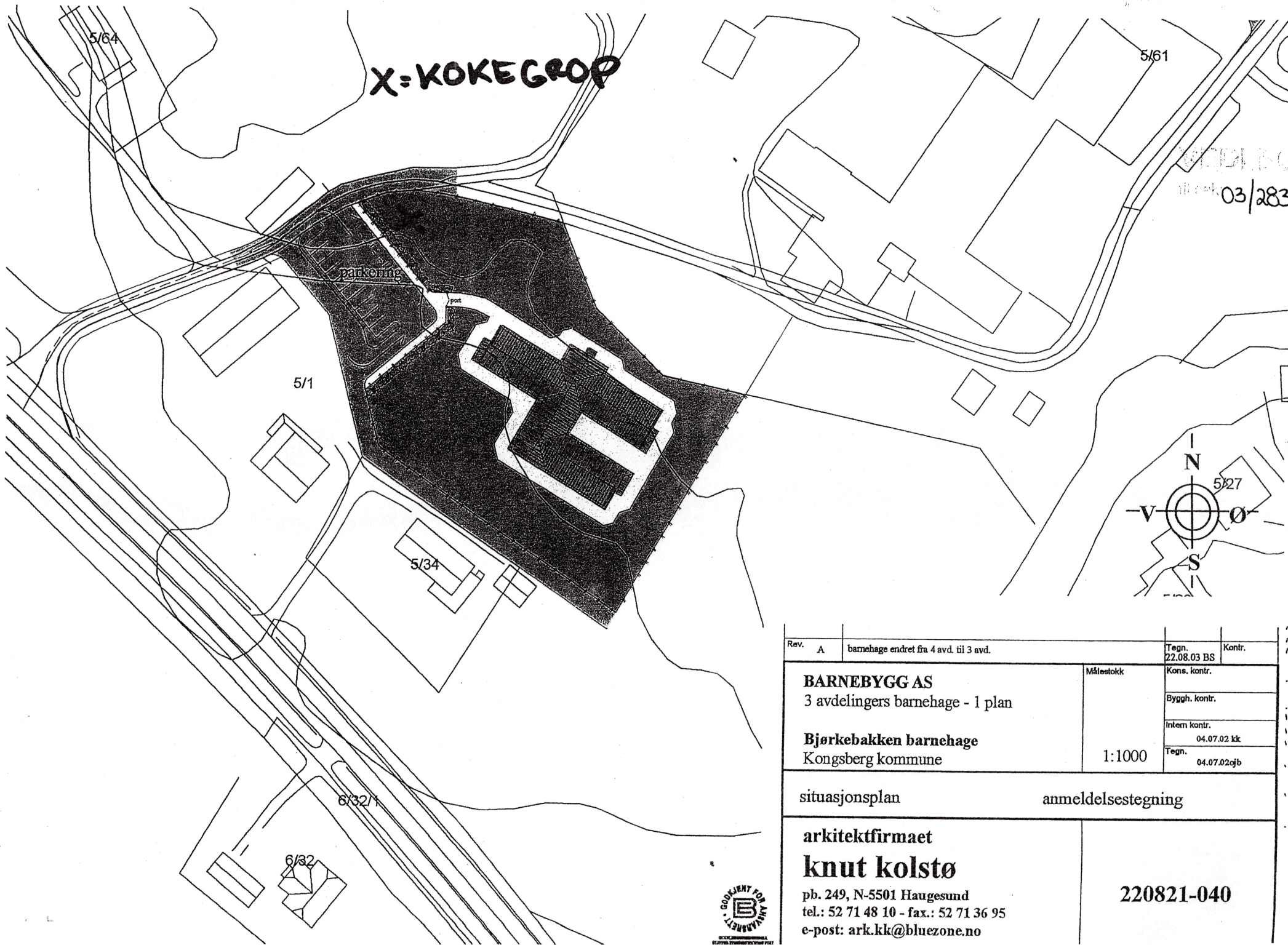

Bilde 5.

X=KOKEGROP

03/2834-1

Rev. A	barnehage endret fra 4 avd. til 3 avd.	Tegn. 22.08.03 BS	Kontr.
BARNEBYGG AS 3 avdelingers barnehage - 1 plan Bjørkebakken barnehage Kongsberg kommune		Målestokk	Kons. kontr.
			Byggh. kontr.
			Intern kontr.
			04.07.02 kk
		Tegn. 04.07.02jrb	
situasjonsplan		anmeldelsestegning	
arkitektfirmaet knut kolstø pb. 249, N-5501 Haugesund tel.: 52 71 48 10 - fax.: 52 71 36 95 e-post: ark.kk@bluezone.no		220821-040	

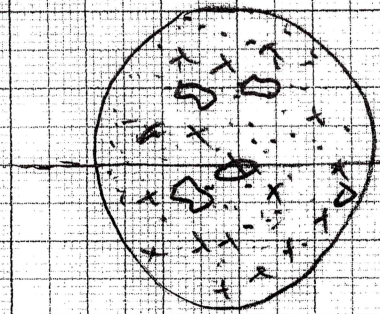
MYRA, 5/1

HVITTINGFOSS, (YTRE SANDSVÆR)

KONGSBERG K., (BUSKERUD)

KOKEGROP, R-1. LG 12/12-03

1:20

PLAN: KULLDMOET SAND
SKJØRNRENT STEIN

PROFILSNIITT

PROFIL: - KULLDMOET SAND
- SKJØRNRENT STEIN
- KULLBITER

VÅR REF.
2004/103- /kra
Ark. P-66-67

VÅR DATO
27 JAN. 2004

Buskerud fylkeskommune,
Utviklingsavdelingen
Fylkeshuset
3020 Drammen

ARKIV

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER Universitetet i Oslo		
Saksb. L6U	- 1 FEB. 2004	Kopi
Ark:	0604	
Saksnr. 04/834	Dok.nr.: 2	

TILLATELSE TIL INNGREP I AUTOMATISK FREDET KULTURMINNE, JF. KULTURMINNELOVEN § 8 FJERDE LEDD. FORSLAG TIL REGULERINGSPLAN FOR BJØRKEBAKKEN BARNEHAGE, MYRA (ØDEGÅRDEN) GNR/BNR 5/1, KONGSBERG KOMMUNE, BUSKERUD

Vi viser til brev datert 16.01.04 fra Buskerud fylkeskommune der man ber om Riksantikvarens uttalelse til forslag til reguleringsplan for Bjørkebakken Barnehage, Myra gnr/bnr 5/1 i Kongsberg kommune.

Innenfor reguleringsområdet er det registrert ett automatisk fredet kulturminne i form av en kokegrop, fredet i medhold av lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kml) § 4 første ledd. I hht. kml § 8 fjerde ledd skal det, i forbindelse med behandlingen av regulerings- eller bebyggelsesplan, tas stilling til om det kan gis tillatelse til inngrep i automatisk fredete kulturminner som blir berørt av planen. Riksantikvaren er rette myndighet til å fatte avgjørelse i slike saker, jf. forskrift om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven § 1 nr. 1.

Planforslaget

Forslaget til reguleringsplan innebærer tilrettelegging for barnehage med infrastruktur. Den påviste kokegropa ligger i konflikt med utbyggingsplanene.

Kulturminnet

Buskerud fylkeskommune foretok arkeologiske registreringer (maskinell flateavdekking) av planområdet i desember 2003. Det ble påvist kun en kokegrop, vurdert å være et automatisk fredet kulturminne. Planområdet ligger ved Hvitvingfoss, på en flate som består av tidligere dyrka mark. N, NV og NØ for flata stiger terrenget kraftig, mens det heller nedover i sørlig retning. Det er ikke foretatt systematiske registreringer i areal omkring planområdet. Man har derfor ikke kjennskap til hvorvidt det i nærområdet er kulturminner som kan sees i sammenheng med kokegropa.

Buskerud fylkeskommune bemerker

Det ble lagt ut fem søkesjakter med en bredde på ca. 3 meter og med varierende lengder. Funn ble bare påvist midt i den vestligste sjakten. Det dreier seg om rester av en liten kokegrop på ca. 70 x 80 cm. Sjakten ble noe utvidet ved funnstedet, uten resultat. Gropa ble snittet og 2 dateringsprøver er tatt. Fylkeskommunen anser ytterligere funn som lite trolig og ber Riksantikvaren vurdere hvorvidt arbeidet utført i samband med registreringen er tilstrekkelig.

Riksantikvaren

Dronningens gate 13

Postboks 8196 Dep, 0034 Oslo

Telefon: 22 94 04 00 Telefaks: 22 94 04 04 E-post: riksantikvaren@ra.no

Riksantikvarens merknader og vurdering av saken

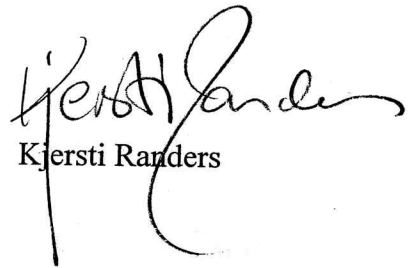
Til tross for en rimelig grundig registrering, framkom det kun ett automatisk fredet kulturminne i form av en kokegrop. Gropa er snittet i samband med registreringen. Trekullprøver til datering er tatt ut og sendt inn til analyse. Riksantikvaren kan ikke se at det er nødvendig å utføre ytterlige utgravninger på stedet ut over det som ble utført som en såkalt utvidet registrering. I denne sammenhengen har vi tatt kontakt med UKM, Oldsaksamlingen, som muntlig har sagt seg enig med Riksantikvaren og tilrår at det gis dispensasjon uten vilkår om videre utgravning.

Riksantikvaren finner på dette grunnlag at reguleringsplan for Bjørkebakken Barnehage i Kongsberg kommune kan godkjennes uten vilkår om ytterlig arkeologisk gransking av den berørte kokegropa før tiltak etter planen realiseres, jf. vedlagte kart stemplet Riksantikvaren og datert 26.01.04.

Vennlig hilsen

Ingrid Smedstad (e.f.)
seksjonssjef

Kjersti Randers

Vedlegg: Kartutsnitt stemplet Riksantikvaren og datert 26.01.04

Gjenpart: **UKM, Oldsaksamlingen**
Kongsberg kommune, Kirkegata 1, 3616 Kongsberg

**BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE**
Utviklingsavdelingen

Vår saksbehandler
Lars Groseth, tlf 32808593

Vår dato
20.04.2004

Deres dato

Vår referanse
03/02834-11
714.

Deres referanse

1 av 1

Universitetet i Oslo UKM
v/ Oldsakssamlingen
Pb 6762 St. Olavs plass
0164 OSLO

ARKIV

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER Universitetet i Oslo		
Saksb. L60	28 APR. 2004	Kopi
Ark.: 0604-5		
Saksnr. 04/834	Dok.nr.: 3	

Bjørkebakken barnehage - Myra 5/1 - Kongsberg kommune. C14-dateringer

Vi viser til rapport som ble oversendt i brev av 16.01.2004.

Vedlagt følger C14-dateringene og treartsbestemmelsene.

Med hilsen

Sign.

Åse Klundelien e f
fylkeskultursjef

Lars Groseth

Lars Groseth
arkeolog

Vedlegg:

1 c14 dateringer og treartsbestemmelser

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

Høeg - Pollen, 876 842 262,
Helge Irgens Høeg,
Gloppeåsen 10,
3261 LARVIK

Larvik, 18/1-04.

Til Lars Groseth, Buskerud fylkeskommune, Fylkeshuset, 3020
DRAMMEN.

Analyse av 5 kullprøver.

Skretteberg, S 12, kullprøve 1.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu).

Skretteberg, S 1, kullprøve 2.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu).

Åsmundset, kullprøve fra bunn av kullag i prøvestikk i tuft.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 38 Betula (bjerk)
og 2 Pinus (furu).

Myra, Kullprøve 1, kokegrop.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk).

Myra, Kullprøve 3, kokegrop.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 38 Betula (bjerk)
og 2 Pinus (furu).

Helge Irgens Høeg

BETA ANALYTIC INC.

DR. M.A. TAMERS and MR. D.G. HOOD

UNIVERSITY BRANCH
4985 S.W. 74 COURT
MIAMI, FLORIDA, USA 33155
PH: 305/667-5167 FAX: 305/663-0964
E-MAIL: beta@radiocarbon.com

REPORT OF RADIOCARBON DATING ANALYSES

Dr. Lars Groseth

Report Date: 3/22/2004

Buskerud Fylkeskommune

03/1972-16 Material Received: 2/17/2004

Sample Data	Measured Radiocarbon Age	$^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$ Ratio	Conventional Radiocarbon Age(*)
Beta - 189468 SAMPLE : AASMUNDSET ANALYSIS : Radiometric-Standard delivery (with extended counting) MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal AD 1320 to 1350 (Cal BP 630 to 600) AND Cal AD 1390 to 1520 (Cal BP 560 to 430) Cal AD 1580 to 1630 (Cal BP 380 to 320)	470 +/- 70 BP	-25.0* o/oo	470 +/- 70* BP
Beta - 189469 SAMPLE : MODUM S1 ANALYSIS : Radiometric-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 1310 to 940 (Cal BP 3260 to 2890)	2930 +/- 60 BP	-25.0* o/oo	2930 +/- 60* BP
Beta - 189470 SAMPLE : MODUM S12 ANALYSIS : Radiometric-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal AD 690 to 970 (Cal BP 1260 to 980)	1200 +/- 50 BP	-25.0* o/oo	1200 +/- 50* BP
Beta - 189471 SAMPLE : MYRA 1 ANALYSIS : Radiometric-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal BC 80 to Cal AD 150 (Cal BP 2030 to 1800)	1960 +/- 60 BP	-25.0* o/oo	1960 +/- 60* BP
Beta - 189472 SAMPLE : MYRA 3 ANALYSIS : Radiometric-Standard delivery MATERIAL/PRETREATMENT : (charred material): acid/alkali/acid 2 SIGMA CALIBRATION : Cal AD 90 to 440 (Cal BP 1860 to 1510)	1750 +/- 80 BP	-25.0* o/oo	1750 +/- 80* BP

Dates are reported as RCYBP (radiocarbon years before present, "present" = 1950A.D.). By International convention, the modern reference standard was 95% of the C14 content of the National Bureau of Standards' Oxalic Acid & calculated using the Libby C14 half life (5568 years). Quoted errors represent 1 standard deviation statistics (68% probability) & are based on combined measurements of the sample, background, and modern reference standards.

Measured C13/C12 ratios were calculated relative to the PDB-1 international standard and the RCYBP ages were normalized to -25 per mil. If the ratio and age are accompanied by an (*), then the C13/C12 value was estimated, based on values typical of the material type. The quoted results are NOT calibrated to calendar years. Calibration to calendar years should be calculated using the Conventional C14 age.

03/1972-16

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: est. C13/C12=-25:lab. mult=1)

Laboratory number: **Beta-189472**

Conventional radiocarbon age¹: **1750±80 BP**

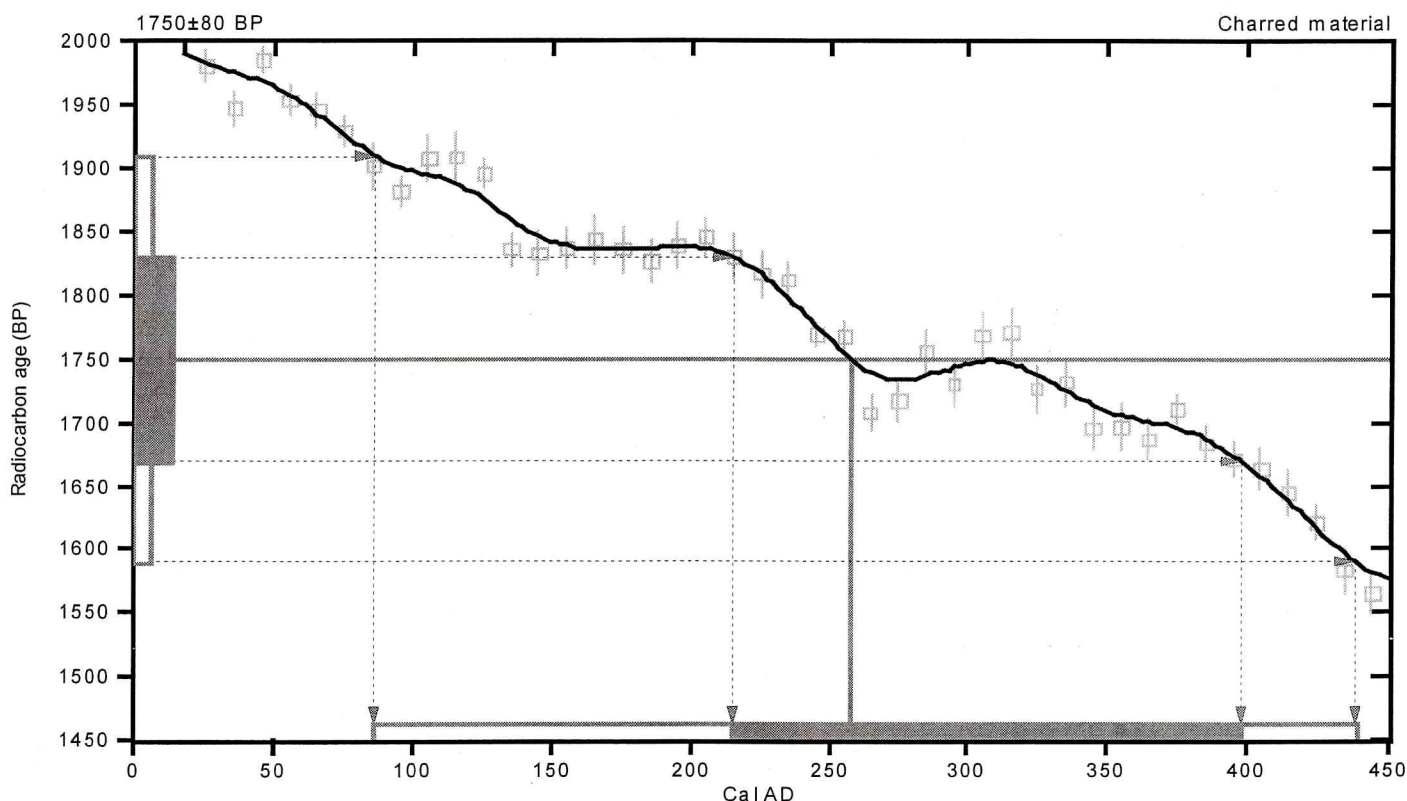
2 Sigma calibrated result: Cal AD 90 to 440 (Cal BP 1860 to 1510)
(95% probability)

¹ C13/C12 ratio estimated

Intercept data

Intercept of radiocarbon age
with calibration curve: Cal AD 260 (Cal BP 1690)

1 Sigma calibrated result: Cal AD 220 to 400 (Cal BP 1740 to 1550)
(68% probability)

References:

Database used
Intcal98

Calibration Database
Editorial Comment

Stuiver, M., van der Plicht, H., 1998, Radiocarbon 40(3), pxii-xiii

INTCAL98 Radiocarbon Age Calibration

Stuiver, M., et al., 1998, Radiocarbon 40(3), p1041-1083

Mathematics

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2), p317-322

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • E-Mail: beta@radiocarbon.com

CALIBRATION OF RADIOCARBON AGE TO CALENDAR YEARS

(Variables: est. C13/C12=-25:lab. mult=1)

Laboratory number: Beta-189471

Conventional radiocarbon age¹: 1960±60 BP

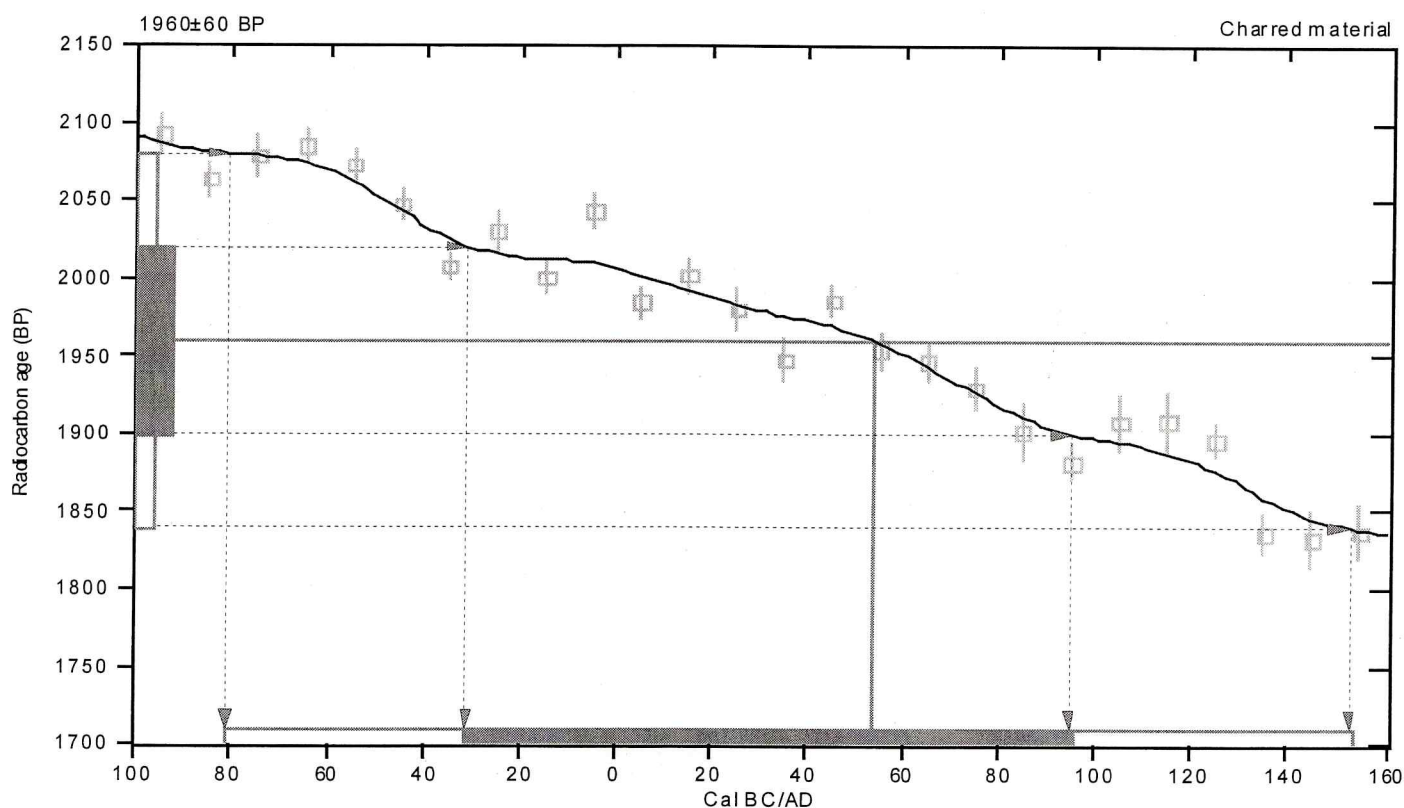
2 Sigma calibrated result: Cal BC 80 to Cal AD 150 (Cal BP 2030 to 1800)
(95% probability)

¹ C13/C12 ratio estimated

Intercept data

Intercept of radiocarbon age
with calibration curve: Cal AD 50 (Cal BP 1900)

1 Sigma calibrated result: Cal BC 30 to Cal AD 100 (Cal BP 1980 to 1860)
(68% probability)

References:

Database used

INTCAL98

Calibration Database

Editorial Comment

Stuiver, M., van der Plicht, H., 1998, Radiocarbon 40(3), pxii-xiii

INTCAL98 Radiocarbon Age Calibration

Stuiver, M., et. al., 1998, Radiocarbon 40(3), p1041-1083

Mathematics

A Simplified Approach to Calibrating C14 Dates

Talma, A. S., Vogel, J. C., 1993, Radiocarbon 35(2), p317-322

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • E-Mail: beta@radiocarbon.com